

3. kolokvij

19. 11. 2010

1. Izračunajte hitrost zvoka v jekleni palici s prožnostnim modulom $2 \times 10^{11} \text{ N/m}^2$ in gostoto 7850 kg/m^3 ! Kolikšna je osnovna lastna frekvenca palice, ki je dolga 1 m, njeni krajišči pa sta trdno vpeti?
2. V desetlitrski ležeči valjasti posodi je brez trenja gibljiv bat z maso 10 kg in presekom 1 dm^2 . Oba prekata posode napolnimo z isto količino zraka pri 27°C in 10^5 Pa . Valj nato zasukamo za 90° v pokončno lego, pri čemer poskrbimo, da se temperatura zraka ne spremeni. Za koliko se po zasuku razlikujeta tlaka v zgornjem in spodnjem prekatu? Kolikšna je prostornina spodnjega prekata?
3. Vesoljska postaja ima obliko tanke kolobarjaste plošče; njen notranji polmer je enak 10 m, zunanji 20 m, masa pa $2 \times 10^6 \text{ kg}$. V razdalji 5 m od ravnine postaje se na simetrijski osi nahaja drobno telo z maso 1 kg. S kolikšno silo ga privlači postaja? — Kolikšen je nihajni čas za majhna nihanja telesa vzdolž simetrijske osi postaje? Masa postaje je mnogo večja od mase telesa.
4. Ozko slamico, v kateri je voda, vrtimo okoli navpične težiščne osi (slika). Kolikšen je pri simetrični legi vodnega stolpca tlak v osi vrtenja za slamico oblike (a) in kolikšen za slamico oblike (b), če je $d = 10 \text{ cm}$ ter $D = 12 \text{ cm}$, slamica pa se zavrti desetkrat na sekundo? Zunanji zračni tlak je enak 10^5 Pa , gostota vode je 1000 kg/m^3 . — V katerem izmed primerov je položaj vodnega stolpca v slamici stabilen? Odgovor utemeljite. Kolikšna je v stabilnem primeru frekvenca majhnih nihanj vodnega stolpca okoli ravnovesja?

